

METODOLOŠKO UPUTSTVO

ISTRAŽIVANJE

CENTRI ZA SOCIJALNI RAD U OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE

ISTRAŽIVANJE O CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD U OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE

PRAVNI OSNOV

Istraživanja se sprovode na osnovu zakona za sprovođenje ovog statističkog istraživanja to je Zakon o statistici i statističkom sistemu Crne Gore „SL.list CG“ br. 18/12 od 30.03.2012.godine.

METODOLOŠKE OSNOVE

Metodološka rješenja , standarde (klasifikacije, nomenklature, definicije i drugo) i obrasce, neophodne za sprovođenje ovog istraživanja, propisuje Zavod za statistiku Crne Gore, prema Godišnjem planu statističkih istraživanja od interesa za Državu Crnu Goru.

Cilj i sadržaj statističkog istraživanja

Socijalna zaštita je organizovanje preuzimanje mjera od strane društva u cilju sprečavanja i otklanjanja posljedica stanja u kojima pojedinci i porodice ne mogu da zadovolje svoje životne potrebe. Cilj socijalne zaštite je obezbjeđivanje zaštite porodice, pojedinca, djece u riziku i lica u stanju socijalne potrebe, odnosno socijalne isključenosti.

U oblasti socijalne zaštite se sprovodi statističko istraživanje u dvogodišnjoj periodici o centrima socijalne zaštite.

Cilj istraživanja u centrima za socijalni rad jeste da se obezbijede podaci o broju centara, razvijenosti centara po službama koje ima i funkcijama koje vrši i zaposlenim prema profilu i stručnosti.

Izveštajne jedinice

Izveštajne jedinice su centri za socijalni rad ili službe socijalne zaštite pri skupštinama opština ako je tako određeno Zakonom o socijalnoj zaštiti i službi socijalne zaštite.

Obuhvat istraživanja

Dvogodišnje istraživanje, "Izveštaj centra za socijalni rad" (SZ-61) obuhvata svi važni podaci koji se odnose na rad i funkcionisanje centra za socijalni rad.

Metod, vrijeme i izvori prikupljanja podataka

Zavod za statistiku propisuje metodologiju istraživanja , izradu adresara centara za socijalni rad, koji predstavljaju izveštajne jedinice , štampanje obrazaca i dr. instrumenata potrebnih za sprovođenje istraživanja. Izveštajnim jedinicama se dostavljaju po tri primjerka, od kojih jedan

primjerak izvještajna jedinica zadržava u svojoj dokumentaciji a ostale primjerke dostavlja nadležnom statističkom organu, a izvještajna jedinici popunjen izvještaj dostavlja u roku koji je određen programom statističkih istraživanja, nakon čega se vrši obrada i sumiranje podataka. U Zavodu za statistiku vrši se kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunost podataka, računski i logički kontrola prema jedinstvenim kriterijima obrada podataka i tabeliranje podataka. Podaci obuhvataju period 1.januara do 31.decembra a prema stanju 31.decembra za godinu koja je naznačena u obrascu.

Obaveze zaštite individualnih podataka

Podaci dobijeni od izvještajnih jedinica (centra za socijalni rad) predstavljaju službenu tajnu, isključivo se koriste u statističke svrhe. Podaci se agregiraju na određenim klasifikacionim nivoima i objavljuju se u zbirnom obliku.

Spisak i definicije osnovnih obježja socijalne zaštite

Centar za socijalni rad je ustanova koja na teritoriji jedne ili više opština , pruža usluge socijalnog rada, socijalne zaštite i porodično-pravne zaštite, licima koja su u stanju socijalne potrebe.

U obrascu SZ-61, popunjava centar za socijalni rad, izvještaj se popunjava za sve centre, upisuju se samo funkcije koje centar vrši i zaposleni u centrima za socijalni rad.

Stručni radnici – socijalni radnici, psiholozi, pedagozi, pravnici, sociolozi i defektolozi – imaju zakonsku obavezu da izađu u susret građanima kojima je potrebna pomoć i podrška: djeci i mladima , osobama sa posebnim potrebama, osobama sa psihološkim problemima, osobama sa problemima, u porodičnim odnosima i nasiljem u porodici, osobama koje imaju probleme zbog siromaštva i starim osobama kojima je neophodna pomoć.

Centar za socijalni rad je ustanova od povjerenja, a u rješavanju najrazličitijih životnih problema, stručni radnici polaze od neophodnosti poštovanja osnovnih ljudskih prava, kao i specifičnih potreba koje ima svaka porodica i pojedinac.

Reprezentativnost podataka

Podaci se prikupljaju na nivou opština, odnosno u opštinama gdje se nalaze centri za socijalni rad i pokrivaju određeni broj opština.

Usaglašenost sa međunarodnim preporukama , stadardima i praksom

Metodologija koja se sprovodi u ovom statističkom istraživanju u oblasti socijalne zaštite je djelimično usklađena sa međunarodnim zahtjevima i praksom izračunavanja i prikazivanja indikatora. Donošenjem odgovarajućih zakona iz ove oblasti omogućiće se usaglašavanje sa međunarodnim zahtjevima.

Organi za sprovođenje statističkog istraživanja

U pripremi i sprovođenju statističkog istraživanja učestvuje Zavod za statistiku - Odsjek obrazovanja, istraživanja i razvoja, kulture, pravosuđa i uprave i područne jedinice koje prikupljaju podatke.

Zavod za statistiku utvrđuje i izrađuje jedinstvene metodološke osnove i instrumente za sprovođenje istraživanja, priprema adresare potrebne za istraživanje, priprema i štampa upitnike i distribuira ih područnim jedinicama. Područna jedinica vrši distribuciju obrazaca izvještajnim jedinicama sa svoje teritorije, prikupljaju izvještaje i dostavljaju Zavodu za statistiku na dalju obradu podataka.

Obaveznost davanja podataka temelji se na osnovu Zakona o statistici i statističkom sistemu.

Rokovnik za rad istraživanja

- Priprema istraživanja i štampa upitnika, ažuriranje adresara i šifriranje – mart
- Prikupljanje podataka – slanje na teren upitnika područnim jedinicama – mart
- Prijem materijala od područnih jedinica – maj
- Kontrola materijala i materijala za unos podataka u Zavodu za statistiku – jun
- Unos podataka, logička i računaska kontrola – jun
- Tabeliranje i izrada rezultata – jun
- Izrada saopštenja - jun

Publikovanje podataka

Dobijeni podaci publikuju se putem saopštenja (dvogodišnja periodika), putem ostalih statističkih publikacija (Statistički godišnjak). Podaci se publikuju i u elektronskoj formi (na sajtu Zavoda za statistiku Crne Gore).

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2,

telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Metodološko uputstvo pripremila:

Sonja Nedović

Tel. +382-20-231 285

contact@monstat.org

Tehnička urednica: Radmila Šišević